

Fritid til Alle

Fordi alle børn bør have glæde af fritidslivets muligheder

Fritid til Alle bygger på

- Kommunalt samarbejde mellem Familieafdelingen, Handicapafdelingen, Sundhedsafdelingen, Ungdomsskolen og Kultur og Fritid.
- En stor indsats fra frivillige i kommunens foreninger og klubber såvel som private aktører inden for fritidslivet.
- Positivt samarbejde med forældre til udsatte børn og unge.

Alle børn har ret til en aktiv fritid

Enhver, der har prøvet at sende sit barn til en fritidsaktivitet, ved intuitivt, hvor vigtig en del af et barns liv, sådan en fritidsaktivitet er. Det handler om identitet og selvforståelse, om voksne rollemodeller, om bevægelse og sundhed og om at have et frirum, hvor man laver noget, man er god til og synes er sjovt. Men først og fremmest handler det om fællesskab og kammeratskab og om at dele nogle vigtige oplevelser med dem, man holder af - hvad enten rammerne er idræt, spejder, klub eller et kreativt fag.

I Hedensted Kommune går gennemsnitligt 83% af alle skolebørn til noget i deres fritid - en del flere på mellemtrinet og en del færre i udskolingen. Det er utrolig positivt, at så mange børn er aktive i fritiden, men det er på den anden side også med til at marginalisere dem, der ikke har den mulighed. Det er ikke sjovt at være den eneste i klassen, der ikke går til noget.

'Jeg hedder Magnus, jeg går i femte klasse, og i min fritid spiller jeg guitar'

En aktiv fritid er en meget væsentlig kilde til sundhed, netværk og trivsel, og landet over er der i disse år et stigende fokus på at hjælpe udsatte børn og unge til at få de samme gode oplevelser med fritidsaktiviteter som deres kammerater. Det er ikke blot en velment gerning, det er også en sund investering.

Hedensted Kommune er begunstiget med en lang række små, velfungerende lokalsamfund med et stærkt foreningsliv. De frivillige i disse foreninger har vist en helt eminent åbenhed og vilje til at inkludere og støtte op om de udsatte børn og unge fra Fritid til Alle. Det vil vi gerne sige tak for, og vi håber at kunne fortsætte det gode samarbejde i de kommende år - til gavn for kommunens børn.

Fakta om FRITID TIL ALLE

- Formål:** At give alle børn og unge i Hedensted Kommune adgang til en fritidsaktivitet.
- Målgruppe:** Udsatte børn og unge i alderen 6-18 år, der har særlige behov pga. fysiske/psykiske handicaps, overvægt, sociale problemer og/eller kulturelle barrierer.
- Organisation:** Projektet er forankret i Kultur og Fritid og bygger på et tværfagligt samarbejde med Ungsoms-skolen, Familieafdelingen, Sundhedsafdelingen og Handicapafdelingen.
- Financiering:** Projektet er finansieret af satspuljemidler og løber over en fireårig periode - fra foråret 2011 til foråret 2015.

Denne folder giver et lille indblik i, hvad projekt Fritid til Alle har beskæftiget sig med i de seneste tre år. Tallene og citaterne i folderen stammer fra den fritidsundersøgelse, som vi lavede i 2012, og brugerevalueringen fra marts i år. Citaterne er anonymiserede. Forskningen, der henvises til, er fremlagt i SFI's litteraturstudie "Udsatte børns fritid". Fritidsundersøgelsen og brugerevalueringen kan hentes på Fritid til Alles hjemmeside www.hedensted.dk/fritidtilalle.

Fritidsvejledning og fritidspas

På Fritid til Alle arbejder vi for, at alle børn og unge i Hedensted Kommune skal have adgang til de positive muligheder, der ligger i et aktivt fritidsliv. Det gør vi gennem tilbud om:

Fritidsvejledning

Kernen i Fritid til Alles tilbud er fritidsvejledningen, hvor vi hjælper familien med at undersøge muligheder og få sat en aktivitet i gang. Vi kommer med gode idéer, hjælper med at tage kontakt til foreningen, og vi tager med første gang, hvis der er behov for det.

I fokus er selvfølgelig barnets interesser, men også familiens ressourcer og behov. Det er vigtigt at finde frem til en aktivitet, barnet brænder for, men også en aktivitet, som er bæredygtig ift. transport, tidspunkt og økonomi. Ofte er det en fordel med en aktivitet i lokalområdet, som er let at komme til og fra, og hvor barnet kan gå sammen med kammerater fx fra skolen.

Fritidspas

Et andet centralt led i Fritid til Alles tilbud er fritidspasset, som giver tilskud til udgifter, der er forbundet med fritidsaktiviteter - herunder kontingent, lejture og udstyr som fodboldstøvler og badedragt.

Fritidspasset tildeles på baggrund af husstandsindkomst og kan dække op til 75% af udgifterne - op til et max-beløb på 1000 kr. om året. Vi hjælper med tilmelding og betaling, men lægger vægt på at gøre forældrene selvhjulpne, så de er rustet til at tage ansvaret, når barnet efter to år sluses ud af projektet.

Om målgruppen

Udsatte børn og unge

I projektet møder vi mange børn med dårlige erfaringer fra fritidslivet. Det kan fx være diagnoser, sociale problemer, overvægt eller kulturelle barrierer, som har gjort det svært at følge med. Det betyder, at disse børn har valgt fritidsaktiviteter fra. Det er en skam.

Sociale, fysiske og mentale udfordringer behøver ikke spænde ben for et godt fritidsliv. Der findes mange forskellige aktiviteter; det er kun et spørgsmål om at finde frem til den rette aktivitet.

Vi lægger vægt på, at det skal være sjovt at gå til noget i sin fritid. Fritidsaktiviteter skal skabe rum for succesoplevelser, selvtillid og anerkendelse, og derfor er det vigtigt at finde frem til et tilbud, som matcher barnets ressourcer og interesser.

"Jeg er meget benovet over den hjælp, jeg har fået – ellers havde Mikkel ikke fået lov til at gå til fitness, som har hjulpet ham meget fysisk og mentalt". Mor til Mikkel på 11 år

"Det var dejligt med kontakten for at udvide vores horisont for mulighederne her i Danmark". En tilflytterfamilie

Mangel på ressourcer

Langt de fleste forældre ønsker, at deres barn skal have adgang til de glæder, der er forbundet med at gå til noget i sin fritid. Det gør forældrene til de børn, vi får henvist, også, men de mangler ressourcer til at hjælpe deres barn i gang. Derfor er den økonomiske støtte og den personlige kontakt ofte en stor hjælp, som mange af forældrene er meget taknemmelige for at modtage.

Når først aktiviteten er sat i gang, er de fleste forældre gode til at bakke op om deres barns aktivitet. De nyder at se deres barn trives i aktiviteten og er gode til at tage hen at se dem træne og spille kampe. Samtidig har de glæde af fællesskabet med de andre forældre på sidelinjen.

Forskning viser

At fritidsaktiviteter gavner skolepræstationer.

Jo flere risikofaktorer et barn er udsat for, desto dårligere bliver dets matematik- og sprogfærdigheder. Barnets involvering i fritidsaktiviteter kan være med til at begrænse effekten af risikofaktorerne. Deltagelsen i fritidsaktiviteter har fx en signifikant positiv sammenhæng med scoren i matematik.

Eksempler på nye fritidstilbud

Langt de fleste af 'Fritid til Alle børn' bliver uden problemer inkluderet på helt almindelige hold, men ind imellem støder vi på børn, der har brug for at gå på et særligt hold for at få en oplevelse af fællesskab og ligeværd. Derfor har Fritid til Alle været med til at udvikle udbuddet af fritidsaktiviteter i kommunen, så der bliver noget for ethvert behov.

Stjerneholdet

Stjerneholdet i Tørring er et gymnastikhold for børn med forskellige psykiske handicaps, som gør, at de har brug for meget struktur og for at have en voksen med på banen. Der er tre trænere på det lille hold, hvilket giver børnene helt trygge rammer. I 2013 gik holdet på scenen foran 800 mennesker, da de blev nomineret til Årets Hold - en optræden, som krævede stort mod og selvtillid og ville have været helt utænkelig et år tidligere.

Fitness tilbud til børn og unge

Hedensted Kommune har en større andel af børn med overvægtsproblemer end landsgennemsnittet, og derfor har Fritid til Alle i samarbejde med sundhedsplejen og flere lokale fitnesscentre fået opstartet fitness-tilbud til børn. På børne-fitnessholdene får børnene al den gode, højintense træning, som fitness giver, men uden at gå glip af det sociale samvær, som man finder i holdsport. Der er på nuværende tidspunkt børnefitness i Juelsminde, Løsning og Tørring.

Skak på Løsning skole

På Løsning Skole er der gennem Fritid til Alle skabt et samarbejde mellem SFO'en, specialafdelingen og en lokal frivillig, som underviser i skak. Netop en koncentrationskrævende aktivitet som skak kan være gavnlig for børn med opmærksomhedsforstyrrelser, og på holdet går der pt. omkring tyve børn, hvoraf fire til fem kommer fra skolens specialafdeling. Skolen bakker op om børnenes deltagelse ved at stille pædagogisk arbejdskraft til rådighed.

Forskning viser

At et godt fritidsliv er afgørende for børns evne til at overkomme dårlige odds. Børn, som klarer sig bedre, end man skulle forvente ud fra deres opvækstvilkår, har ofte fået følelsesmæssig støtte af venner eller omsorgsfulde voksne uden for kernefamilien, fx i fritidsaktiviteter.

Sundhed og trivsel

Kammeratskab

Det giver social værdi at være god til noget. Derfor kan deltagelsen i fællesskabet omkring en aktivitet, man er god til, skabe grundlag for nye sociale positioner og social selvtillid. Det er en selvtillid, som barnet kan tage med sig i andre sociale sammenhænge, fx i skolen. Det gælder især, når fritidsaktiviteten foregår sammen med kammerater fra skolen.

Fysisk udfoldelse

Bevægelse er sundt - og børn er glade for at bevæge sig. Lysten forsvinder dog, forståeligt nok, hvis det er svært at følge med. Derfor kan det være svært at komme i gang i en sen alder, hvis man aldrig har gået til noget før, og netop derfor er det vigtigt at stimulere lysten til bevægelse, mens børnene er små. Fritidsaktiviteter er med til at udvikle barnets kropsforståelse og motorik og forstærker glæden ved bevægelse nu og her – og på længere sigt.

Læring og anerkendelse

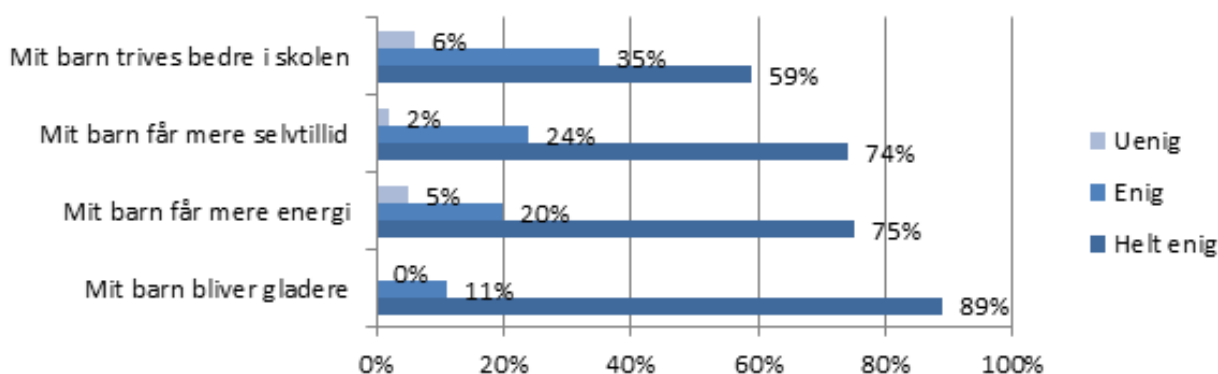
Børn har en medfødt nysgerrighed og lyst til at lære nyt. Fritidsaktiviteter stimulerer denne lyst i en ramme af leg. Det er en gave – ikke mindst for børn, der har det bogligt svært. I legen kan de genfinde glæden ved at lære og få den succesoplevelse det er at mestre noget nyt. Det skaber glæde og selvtillid - til gavn for barnets almene trivsel. Det afspejler sig også i forældrenes besvarelser i evalueringen, vi har gennemført:

"Det er sjovt, fordi man bliver bedre til det, man er god til." Pernille, 11 år

"Man keder sig ikke derhjemme, og det er sjovt, fordi man lærer nye trin." Michella, 12 år

Betyder dit barns deltagelse i fritidsaktiviteten, at:

Lokale indsatser

Med Fritid til Alle er der kommet fokus på børns fritid, og der har været flere eksempler på, at det fokus har fået lokale initiativer til at pible frem.

Tons og Tummel i Uldum SFO

I Uldum har de taget forskud på skolereformen og skabt et helt unikt samarbejde mellem skolen og det lokale foreningsliv. Én dag om ugen er SFO'en med børn og pædagoger på besøg hos de lokale foreninger og prøver, hvad det vil sige at gå til ridning, spejder, badminton eller en af de mange andre aktiviteter i Uldum. Pædagogernes arbejdsplan bliver passet til efter Tons og Tummel kalenderen, og foreningerne finder på forunderlig vis ud af at stille med instruktører klokken tre om eftermiddagen. Tons og Tummel er båret af ildsjæle både i foreningslivet og i SFO'en, og Fritid til Alle - som var med i den spæde opstart - kan på ingen måde tage æren for den store succes, projektet er blevet.

Løsning

Løsning er et område med et bredt udvalg af gode fritidstilbud. Desværre er andelen af børn og unge, der går til noget i deres fritid, alligevel lav netop her. Det viste den fritidsundersøgelse, vi gennemførte på kommunens skoler i 2012. I samarbejde med Løsning Skole og frivillige fra en række foreninger i Løsning har Fritid til Alle derfor været med til at sætte gang i en række initiativer for at fremme fritidslivet blandt børn og unge i området. Vi har bl.a. udarbejdet en folder, der præsenterer det brede udbud af fritidstilbud i Løsning og omegn, og vi har afholdt en flot foreningsdag på Skærven i 2013. Det var en glad dag med små 500 besøgende og masser af aktiviteter for alle. Foreningerne fik lov at præsentere deres aktiviteter for et interesseret publikum, og flere mærkede efterfølgende et godt afkast i form af nye medlemmer.

Forskning viser

At fritidsaktiviteter huskes som et entydigt positivt element.

Tidligere anbragte omtaler fritidsaktiviteter som et af de vigtigste og mest entydigt positive elementer i deres opvækst. Flere fortæller om at have oplevet personlig succes i deres fritidsaktivitet ved at kunne præstere noget på lige fod med andre børn og unge.

En indsats for udsatte børn og unges fritid er vigtig, fordi

- Fritidsaktiviteter gavner skolepræstationer.
- Et godt fritidsliv og inklusion i lokalsamfundet er afgørende for børns evne til at overkomme dårlige odds.
- Fritidsaktiviteter er en positiv platform for samarbejde med forældrene til udsatte børn og unge.
- Fysisk udfoldelse styrker glæden ved bevægelse og er med til at forebygge overvægt og fremme læringsparathed.
- Det skaber selvtillid og social værdi at lave noget, man er god til.

FRITID TIL ALLE's resultater

- MANGE GLADE BRUGERE
Over 250 udsatte børn og unge har på nuværende tidspunkt haft glæde af Fritid til Alles tilbud.
- HØJ FASTHOLDELSE
Omkring 80% af de børn og unge, der har været i kontakt med projektet, er fastholdt i en fritidsaktivitet.
- STØRST SUCCES BLANDT DE YNGSTE
Succesen med at få børnene startet op i fritidsaktiviteter er størst blandt projektets yngste brugere i alderen 6-10 år. Her er fastholdelsen tæt på 100%.
- TIL GAVN FOR ALMEN TRIVSEL
Samtlige forældre svarer, at fritidsaktiviteten har bevirket, at de har fået gladere børn. Fire ud af fem forældre oplever samtidig, at deres børn har fået mere selvtillid og energi, og at de trives bedre i skolen.

